

BÀI HỌC PHÁT TRIỂN KINH TẾ ĐỊA PHƯƠNG TRONG NƯỚC & QUỐC TẾ

LESSONS FOR DEVELOPING LOCAL ECONOMY DOMESTICALLY AND INTERNATIONALLY

/ TS. Phạm Văn Bộ*

Kinh tế địa phương là một khái niệm trong lĩnh vực kinh tế, nó liên quan đến việc phát triển kinh tế của một khu vực nhỏ hơn, chẳng hạn như một thành phố, một tỉnh hay một quốc gia. Kinh tế địa phương bao gồm các hoạt động sản xuất, tiêu dùng, thương mại hàng hóa và dịch vụ trong khu vực đó. Nó cũng liên quan đến việc quản lý các nguồn tài nguyên và các chính sách kinh tế được thiết kế để thúc đẩy sự phát triển kinh tế. Kinh tế địa phương là một quá trình phát triển có sự tham gia nhằm khuyến khích các thỏa thuận hợp tác giữa các bên liên quan chính là khu vực công và tư nhân trên một lãnh thổ xác định, cho phép cùng thiết kế và thực hiện chiến lược phát triển chung, bằng cách tận dụng các nguồn lực địa phương và lợi thế cạnh tranh trong bối cảnh toàn cầu, với mục tiêu cuối cùng là tạo việc làm bền vững, kích thích hoạt động kinh tế. Theo định nghĩa của Ngân hàng Thế giới (WB, 2002), Phát triển kinh tế địa phương là quá trình trong đó các cơ quan nhà nước, đơn vị kinh doanh và các tổ chức phi Chính phủ cùng nhau phối hợp để tạo ra điều kiện tốt hơn cho quá trình tăng trưởng kinh tế, tạo công ăn việc làm.

PHÁT TRIỂN KINH TẾ ĐỊA PHƯƠNG

Tăng trưởng kinh tế địa phương là mức tăng lượng của cải (tài sản) trong một thời kỳ nhất định tại địa phương. Của cải có thể tính bằng hiện vật hoặc tiền (giá trị). Đối với một địa phương, mức độ gia tăng của tổng sản phẩm trong địa phương - GRDP tính theo đầu người, phản ánh mức độ tăng trưởng sản xuất trong một giai đoạn nhất định. Để có tăng trưởng, mức tăng sản lượng phải lớn hơn mức tăng dân số địa phương.

Thay đổi cơ bản cơ cấu của kinh tế địa phương, tỷ trọng của khu vực công nghiệp, dịch vụ trong GRDP và trong tổng nguồn lao động xã hội địa phương tăng, trong khi tỷ trọng của nông nghiệp

địa phương giảm. Đồng thời dân cư thành thị tăng, dân cư nông thôn giảm. Sự thay đổi cơ cấu kinh tế địa phương phản ánh mức độ thay đổi của phương thức sản xuất theo hướng ngày càng hiện đại, những khu vực có năng suất lao động cao, giá trị gia tăng lớn có tốc độ phát triển cao hơn và thay thế dần những khu vực sản xuất - kinh doanh có năng suất lao động và giá trị gia tăng thấp.

Người dân địa phương là chủ thể tham gia và thụ hưởng thành quả của phát triển, phản ánh mức độ công bằng, dân chủ và chất lượng cuộc sống của dân cư cùng với sự tham gia của họ vào quá trình phát triển địa phương. Cụ thể một địa phương được phát triển khu công

ngiệp, người dân của địa phương đó phải được hưởng lợi từ sự phát triển đó, chứ không phải sự giàu có lên chỉ thuộc về nhóm lợi ích.

PHÁT TRIỂN KINH TẾ ĐỊA PHƯƠNG BỀN VỮNG

Tính bền vững bên trong quá trình phát triển kinh tế địa phương

Phát triển kinh tế bền vững là phát triển kinh tế liên tục trong một thời gian dài, là nhân tố quyết định việc chuyển đổi trạng thái nền kinh tế từ thấp lên cao. Thực tế cho thấy, những địa phương kinh tế có được sự khởi đầu khá ấn tượng (tốc độ tăng trưởng kinh tế cao, sự gia tăng của sản xuất công nghiệp cao, đời sống của dân cư được cải thiện, xã hội và

*Phó Giám đốc Học viện Cán bộ quản lý xây dựng và đô thị
Email: phamvanbo@hotmail.com

Phát triển địa phương cần phải nương tựa vào thiên nhiên, tôn trọng quy luật tự nhiên

chính trị ổn định...), nhưng thời gian duy trì không lâu. Sau một thời gian ngắn, nền kinh tế tỏ ra “hụt hơi”, “mất đà”, tốc độ tăng trưởng chậm, thậm chí chuyển sang suy thoái. Đó là tình trạng phát triển không hiệu quả và không bền vững.

Tính bền vững của các yếu tố bên ngoài quá trình phát triển kinh tế địa phương

Tính bền vững của phát triển kinh tế địa phương phụ thuộc vào các yếu tố bên ngoài, nhưng có liên hệ và thường xuyên tác động ảnh hưởng tới quá trình phát triển kinh tế, bao gồm môi trường, xã hội và thể chế.

Môi trường sinh thái và phát triển kinh tế bền vững

Môi trường vừa là không gian sinh tồn, chứa đựng sự phát triển kinh tế, vừa là các nguồn lực đầu vào của quá trình phát triển, nếu không được gìn giữ, bảo vệ, chắc chắn sự phát triển kinh tế sẽ không thể bền vững. Phát triển địa phương cần phải nương tựa vào thiên nhiên, tôn trọng quy luật tự nhiên. Nhiều nơi đã bị trả giá vì vấn đề này, như trước kia ở Liên Xô cũ để lấy nước cho cánh đồng bông, họ chặn dòng chảy ra biển, đã làm mất đi cả biển Aral. Để tạo ra điểm ngắm cảnh quan toàn bộ thành phố Đà Lạt, người ta giải phóng một quả đồi chặt hết cây cối, cuối cùng đã dẫn đến sự sạt lở, ảnh hưởng đến toàn bộ xung quanh.

Tính bền vững của phát triển xã hội và kinh tế địa phương

Xã hội ổn định và đồng thuận, có tiềm năng phát triển lớn và tâm lý phát triển tốt là những đặc điểm nổi trội thể hiện

tính bền vững của phát triển xã hội và có tác động tích cực đến sự phát triển kinh tế bền vững. Trình độ phát triển nào của nền kinh tế cũng có những vấn đề xã hội nảy sinh cần giải quyết. Ở các giai đoạn mang tính bước ngoặt, có những biến cố lớn, thường hay xuất hiện những vấn đề xã hội mà nếu không giải quyết tốt, sẽ trở thành nhân tố gây cản trở mạnh đối với sự phát triển kinh tế.

Thể chế và sự phát triển kinh tế bền vững địa phương

Sự phát triển bền vững của kinh tế địa phương phụ thuộc rất lớn vào thể chế và tính bền vững của thể chế. Đó là sự minh bạch, rõ ràng, có hiệu lực của hệ thống luật pháp, chính sách; sự đồng thuận của xã hội; sự ổn định về chính trị... Nói cách khác, đó là môi trường thể chế chính trị, xã hội hỗ trợ phát triển. Tính bền vững của thể chế không chỉ thể hiện ở những giai đoạn kinh tế địa phương đang ở chu kỳ hưng thịnh, mà đặc biệt thể hiện rõ khi kinh tế gặp khó khăn, thậm chí rơi vào khủng hoảng do những “cú sốc” khôn lường gây ra, nhưng nhờ có thể chế tốt, đã giúp cho nền kinh tế nhanh chóng khắc phục, vượt qua khó khăn với chi phí thấp nhất.

KINH NGHIỆM QUỐC TẾ VỀ PHÁT TRIỂN KINH TẾ ĐỊA PHƯƠNG

Câu chuyện Penang, Malaysia

Penang được thành lập như một trung tâm sản xuất phát triển mạnh trong khu vực dành cho các công ty toàn cầu trong lĩnh vực điện và điện tử, tự động hóa, thiết bị liên quan đến điện

và điện tử, các lĩnh vực công nghệ y tế. Máy tính Dell vào cuối những năm 1990 đã thành lập nhà máy lắp ráp Châu Á Thái Bình Dương ở Penang bằng cách sử dụng Federal Express để kết nối với trung tâm Memphis toàn cầu ở Hoa Kỳ.

Điểm nổi bật về chiến lược phát triển kinh tế ở đây phải kể đến du lịch chữa bệnh, điều này đã đưa George Town – thủ phủ của Penang trở thành trung tâm du lịch chữa bệnh của Malaysia. Thành công của Penang là thu hút các bệnh viện tư nhân, các chuyên gia được đào tạo bài bản và trang thiết bị tiên tiến. Thành phố đã thu hút một nửa lượng khách du lịch chữa bệnh của Malaysia vào năm 2013 và tạo ra khoảng 70% doanh thu từ du lịch chữa bệnh của quốc gia. Khoảng 1.000 bệnh nhân đến George Town mỗi ngày, chủ yếu đến từ các nước Châu Á như Indonesia, Singapore và Nhật Bản, Australia. 5 yếu tố hàng đầu xác định Penang là điểm đến du lịch chữa bệnh đó là hình ảnh về điểm đến chữa bệnh được xây dựng rõ nét, mọi người biết đến các cơ sở y tế của Penang qua internet và đặc biệt là qua truyền miệng, tỷ lệ chữa khỏi bệnh cao, điểm đến thân thiện và dễ chịu, có những bác sĩ nổi tiếng.

Bài học từ Singapore

Singapore luôn hướng tới sự thịnh vượng và tăng trưởng bền vững nên đã thúc đẩy Chính phủ đưa ra các chiến lược, chính sách mang lại lợi thế cạnh tranh cho đất nước. Singapore đã dành nguồn vốn để phát triển các cụm kinh tế và phát triển kinh tế tri thức. Quý này được chia sẻ với các trường đại học, những người trở thành trung tâm ương tạo cho những sáng tạo và giải pháp mới. Singapore đã nhanh chóng xây dựng cơ sở hạ tầng vật chất thể hệ tiếp theo để thu hút các loại hình hoạt động thâm dụng tri thức và nguồn nhân lực phù hợp. Trong nỗ lực tìm hiểu các trung tâm khoa học thế giới, một nhóm cơ quan liên ngành đã được cử đi thực hiện nhiều chuyến đi đến các Viện nghiên cứu trên toàn cầu. Một cái nhìn sâu sắc quan trọng thu được từ những chuyến thăm quan như vậy là mối quan hệ chặt chẽ giữa với quốc tế về học thuật và nghiên cứu gắn với thực tiễn.

Thành phố Zug, Thụy Sĩ

Khu One North ra đời được chia thành 9 khu phát triển chính như: Biopolis, Fusionopolis, Mediapolis và Star Vista... (đây là những cái tên được đặt cho cụm kinh tế theo ngành). Nhiều phần của One North đã được thiết kế và quy hoạch tổng thể bởi các kiến trúc sư của ZahaHadid. One North nằm gần các viện nghiên cứu và giáo dục như Đại học Quốc gia Singapore (NUS), INSEAD, Học viện Công nghệ Singapore (SIT) và Các Công viên Khoa học Singapore.

Câu chuyện về thành phố Zug, Thụy Sĩ

Thị trấn Zug ra đời vào năm 1200 đến năm 2013 vẫn là thành phố nhỏ nhất, nghèo nhất của Thụy Sĩ. Thay đổi bắt đầu từ sự đi đầu và chấp nhận cái mới. Zug đã thay đổi chính sách, tiếp nhận cái mới, mô hình kinh doanh mới, để quy tụ người tài và công nghệ của công nghiệp 4.0, thu hút các doanh nghiệp về với mình.

Khi Blockchain mới ra đời, ai cũng sợ vì cho rằng nó có thể phá hủy ngân hàng, nên hầu như không nơi nào dám cho áp dụng. Trong bối cảnh "không có đất dụng võ", có Zug ở Thụy Sĩ đồng ý, các startup, công ty blockchain nhanh chóng đổ về đầu tư. Các cửa hàng ở Zug đều chấp nhận Bitcoin làm tiền thanh toán. Hàng nghìn công ty đổ về đây, biến thành thiên đường của sự giàu có. Zug hiện là nơi ở của hơn 600 công ty có sử dụng công nghệ Blockchain để hoạt động trên thế giới. Hiện nay, Zug là một trong những thành phố giàu có nhất Thụy Sĩ với hàng loạt trụ sở của các tập đoàn nổi tiếng thế giới.

KINH NGHIỆM CỦA MỘT SỐ ĐỊA PHƯƠNG Ở VIỆT NAM

Từ các ví dụ trên thế giới cho thấy có ba nhân tố trọng yếu để vượt qua những ràng buộc hiện hữu, tạo ra đột phá về phát triển kinh tế địa phương gồm: vai trò của người đứng đầu gắn với tinh thần doanh nhân công cộng, liên minh ủng hộ và sự tham gia của các đối tác có lợi ích dài hạn. Ở Việt Nam cũng không loại trừ những vấn đề kể trên.

Thành phố Hồ Chí Minh vượt rào và đổi mới bút phá vươn lên dẫn đầu cả nước

Một vùng đất mà lúc đó không ai nghĩ có thể làm gì, sau hai thập kỷ đã trở thành một vùng đô thị phát triển năng động và tạo ra giá trị gia tăng rất lớn cho Việt Nam. Hình hài của sự phát triển năng động được cấu thành từ: (1) Một khu đô thị khang trang, kiểu mẫu và đáng sống nhất ở Việt Nam – Phú Mỹ Hưng; (2) Một KCX Tân Thuận – đầu tiên nhưng có thể nói là thành công nhất Việt Nam với kim ngạch xuất khẩu năm 2013 lên đến 4 tỷ USD; (3) Khu đô thị cảng Hiệp Phước tạo ra những tiền đề phát triển cho chiến lược hướng ra biển đông của TP. HCM; và (4) KCN Long Hậu tạo tiền đề liên kết khu vực mà nó có thể là nhân tố phá vỡ bế tắc trong việc liên kết vùng hiện nay. Nhìn về góc độ tài chính và ngân sách, nhà nước gần như không phải bỏ vốn, nhưng kết quả đã có một doanh nghiệp thuộc diện quy mô của TP. HCM. Phần ngân sách thu được bao gồm các khoản thuế và lợi nhuận từ phần vốn góp Liên doanh Phú Mỹ

Hưng đã trên dưới 1 tỷ đô-la Mỹ. Có lẽ, đây là dự án đầu tư nước ngoài mang lại nguồn thu ngân sách lớn nhất cho Việt Nam, ngoại trừ những dự án khai thác tài nguyên.

Tuy nhiên, tài sản hay giá trị lớn nhất đối với Việt Nam từ sự phát triển khu nam Sài Gòn chính là nhân tố tiên phong trong cải cách và tạo mũi đột phá cho TP. HCM nói riêng và cả nước nói chung, nhất là trong bối cảnh Việt Nam cần tạo ra các mũi đột phá về cải cách thể chế, phát triển cơ sở hạ tầng và nguồn nhân lực như hiện nay.

Để đi đến thành công này có sự ủng hộ và quyết tâm mạnh mẽ của các lãnh đạo cao nhất của Việt Nam cũng như của TP. HCM cùng với sự theo đuổi đến cùng của những người triển khai dự án và một số yếu tố đặc biệt tạo nên sự thành công của việc phát triển khu nam Sài Gòn. Có một yếu tố hết sức quan trọng nữa là việc nghiên cứu tìm hiểu dự án, ý tưởng đã được tiến hành thông qua một nhóm nhỏ những trí thức và những người liên quan mà đứng đầu là ông Phan Chánh Dưỡng. Nhóm thứ Sáu của ông cùng một số bạn bè đã thường xuyên trao đổi tìm tòi vấn đề mới có thể áp dụng cho nền kinh tế Việt Nam. Các ý tưởng, chương trình đã được nghiên cứu và sau đó đã được ủng hộ rất mạnh mẽ của những người đứng đầu Thành phố, cũng như một số lãnh đạo ở Trung ương. Cách thức tạo ra các ý tưởng và tìm kiếm các nhà đầu tư có ý nghĩa hết sức quan trọng đến sự thành công của dự án và là những kinh nghiệm rất đáng tham khảo.

Bình Dương tận dụng yếu tố thiên thời, địa lợi, nhân hòa

Bình Dương bức tranh hai chiều. Địa phương này đã tận dụng được cả thiên thời, địa lợi, nhân hòa để có thể thành công. Sự chung lưng đấu cật giữa doanh nghiệp và chính quyền được thể hiện rất rõ trong trường hợp này. Những ý tưởng và cách làm mới đã được bắt nguồn từ tỉnh Sông Bé trước đây dưới sự lãnh đạo của ông Nguyễn Minh Triết đã được duy trì trong nhiều năm sau khi tách tỉnh. Ý tưởng phát triển Bình Dương gắn với việc đặt khu công nghiệp Việt Nam – Singapore đã được dẫn dắt bởi ông Lý

Quang Diệu và ông Võ Văn Kiệt. Những doanh nghiệp có đóng góp hoặc vai trò đáng kể nhất đối với sự phát triển của Bình Dương chính là Becamex, Đại Nam (trước đây là Thanh Lễ) và VSIP. Chỉ sau hai thập kỷ Bình Dương đã có sự bứt phá ngoạn mục và trở thành một trong những địa phương thành công nhất Việt Nam sau 30 năm đổi mới.

Cách làm mới của Đồng Tháp

Ở thành phố thuộc Đồng Tháp có câu lạc bộ Hội doanh nghiệp trẻ, lãnh đạo tỉnh uống cà phê cuối tuần cùng doanh nghiệp, giúp doanh nghiệp tháo gỡ khó khăn và tạo ra hướng phát triển. Tỉnh biết những thứ doanh nghiệp cần như tạo ra vùng nguyên liệu, cung cấp nhân lực. Tỉnh và doanh nghiệp có sự đồng hành với nhau. Thái độ cầu thị của chính quyền đã được nhìn nhận sinh động hơn tại diễn đàn mở này.

Do vậy, mặc dầu là một tỉnh chủ yếu là nông nghiệp, nhưng trong bảng PCI của các tỉnh từ năm 2015 đến 2022, Đồng Tháp luôn nằm trong top 5 bảng xếp hạng, trong đó 4 năm xếp thứ 2, 3 năm xếp thứ 3 và 1 năm xếp thứ 5. Một ví dụ cụ thể về việc ra nhập thị trường hiệu quả: Kho chứa gạo của một hợp tác xã ở tỉnh Đồng Tháp, nông dân có thể ký gửi gạo ở kho đến khi nào gạo được giá mới bán, nhờ đó mà bà con nông dân không bị tư thương ép giá. Lãnh đạo tỉnh đã nhận thức: muốn nông dân thoát nghèo, nông dân phải liên kết với

doanh nghiệp vì chỉ có doanh nghiệp mới hiểu biết được về thị trường và đem nông sản Việt Nam ra với thế giới. Vậy nên, mặc dù là một tỉnh thuần nông ngân sách hạn hẹp, nhưng Đồng Tháp tạo mọi điều kiện có thể để các doanh nghiệp về với nông thôn. Những giúp đỡ này chủ yếu tập trung vào giải quyết các cơ chế chính sách, tạo môi trường thông thoáng về thủ tục hành chính và cơ chế tín dụng.

Đồng Tháp cũng chia sẻ bài học kinh nghiệm: Do các chính sách của Việt Nam nằm rải rác ở nhiều các văn bản quy phạm pháp luật khác nhau nên tỉnh đã cùng các doanh nghiệp rà soát xem những gì áp dụng trực tiếp thuộc thẩm quyền quyết định của địa phương, tỉnh sẵn sàng thực hiện hướng dẫn các doanh nghiệp và kịp thời tháo gỡ khó khăn. Những gì thuộc thẩm quyền cấp trên, tỉnh thống kê lại để nghị cấp trên tích hợp vào để doanh nghiệp dễ áp dụng. Bài học ở đây là các địa phương cần có tư duy cấp tiến: chính quyền phục vụ doanh nghiệp chứ không chỉ quản lý và hành doanh nghiệp.

Hiện tượng Quảng Ninh

Quảng Ninh được biết đến như là một điểm sáng trong những năm gần đây, nhất là từ đầu những năm 2010 khi ông Phạm Minh Chính được phân công về làm bí thư Tỉnh ủy. Quảng Ninh kiên trì thực hiện sáng tạo mô hình "Một tâm, hai tuyến đa chiều, hai mũi đột phá, ba vùng động lực". Giai đoạn 2012 -2014,

Quảng Ninh bắt tay vào xây dựng hàng loạt các quy hoạch chiến lược để định hình lại không gian phát triển, dựa trên những tiềm năng, lợi thế sẵn có và nhận diện xu hướng phát triển trong tương quan quốc gia và quốc tế. Lần đầu tiên có một tỉnh tập trung xây dựng cùng một lúc 7 quy hoạch lớn, do các tư vấn hàng đầu thế giới thực hiện, sắp xếp lại không gian phát triển và tầm nhìn dài hạn. Trong quy hoạch lấy Hạ Long làm tâm điểm, phát triển tuyến phía tây đến Đông Triều hướng sông Hồng và Hà Nội, hạt nhân là khu kinh tế ven biển Quảng Yên, tuyến phía đông lên Móng Cái và hướng tới Đông Bắc Á. Kết nối đa chiều liên kết cấp quốc gia và quốc tế kết nối đường bộ, đường biển, đường hàng không. Khu kinh tế Vân Đồn và cửa khẩu Móng Cái là hai mũi đột phá. Ba vùng động lực gồm: Phân vùng đại đô thị Hạ Long mở rộng (Hạ Long, Cẩm Phả, Quảng Yên, Uông Bí, Đông Triều); Phân vùng đô thị du lịch biển và núi rừng (Vân Đồn, Ba Chẽ, Tiên Yên, Cô Tô); Phân vùng đô thị kinh tế cửa khẩu (Móng Cái, Hải Hà, Bình Liêu, Đầm Hà).

Kết quả: GRDP tăng trưởng 2 con số 7 năm liên tiếp trong giai đoạn 2016-2022; trong đó năm 2022 đạt 10,28%. Quy mô nền kinh tế tăng nhanh, hết năm 2022 ước đạt 269.000 tỷ đồng; GRDP bình quân đầu người đạt trên 8.200 USD, gấp đôi bình quân chung cả nước... Thứ nhất, xếp hạng năng lực cạnh tranh cấp tỉnh (PCI) đã tăng vọt từ nhóm 20 trước năm 2012, nhóm 5 từ năm 2012-2016 và đã dẫn đầu từ năm 2017 đến 2022. Thứ hai, xây dựng khu trung tâm hành chính tập trung tạo điều kiện thuận lợi trong việc phục vụ người dân. Thứ ba, các tư vấn cũng như chuyên gia nước ngoài tham gia vào quá trình hoạch định và triển khai các vấn đề chiến lược hay quan trọng của Tỉnh đã mang lại kết quả hiện hữu. Thứ tư, thu hút các nhà đầu tư trong và ngoài nước, nhất là các nhà đầu tư lớn với cách làm mới. Những con số đầu đàn trong các lĩnh vực trọng yếu đã về đầu tư và triển khai các hoạt động kinh doanh, nhất là đối với ngành du lịch.

Những thành tựu của Quảng Ninh ngày hôm nay là kết quả của sự dám

Đồng Tháp tạo mọi điều kiện có thể để các doanh nghiệp về với nông thôn

nghe, dám làm của lãnh đạo Tỉnh – những người đã truyền cảm hứng và áp lực để cả bộ máy được khởi động và chạy theo một cách thức mới. Đây là nhân tố có ý nghĩa vô cùng quan trọng, mang tính quyết định.

Câu chuyện Bắc Ninh với Samsung

Bắc Ninh được đánh giá như một biểu tượng của đổi mới và năng động với tốc độ phát triển nhanh, đóng góp quan trọng vào phát triển kinh tế - xã hội của cả nước. Với những quyết sách quan trọng phù hợp, Bắc Ninh đón những tập đoàn kinh tế toàn cầu hội tụ, đầu tư, dựng nghiệp, viết nên câu chuyện thành công của từng doanh nghiệp và của cả Bắc Ninh...

Là một tỉnh có vị trí thuận lợi, nằm trên trục đường sang Trung Quốc, gần các cảng biển lớn và Hà Nội, nhưng tới vào cuối năm 2003, Bắc Ninh chưa có một đồng vốn FDI nào. Tuy nhiên, đến hết tháng 6 năm 2016, Bắc Ninh đã xếp thứ bảy cả nước về vốn đầu tư FDI đăng ký. Từ đây, Bắc Ninh là cái tên được nhắc đến thường xuyên nhất về sự vươn lên trong thu hút FDI. Câu chuyện của Bắc Ninh chính là cách làm với sự chung lưng đấu cật của chính quyền với các nhà đầu tư, sự quyết tâm của đội ngũ lãnh đạo của Tỉnh và một số người liên quan.

Năm 2007, khi Samsung tìm kiếm các cơ hội đầu tư tại Việt Nam. Sau khi tiếp xúc, Chủ tịch UBND Tỉnh đã cử cán bộ trực tiếp làm cố vấn hỗ trợ Samsung triển khai các vấn đề liên quan, nhất là việc giải quyết các thủ tục đầu tư để triển khai dự án. Ở mỗi thời điểm, có rất nhiều ràng buộc và rào cản, Tỉnh cùng nhà đầu tư đã đưa ra những cam kết và thỏa thuận cụ thể để có thể triển khai dự án.

Có thể nói về bốn yếu tố thành công của việc thu hút đầu tư tại Bắc Ninh nói chung, dự án Samsung nói riêng đó chính là: Sự quyết tâm của lãnh đạo địa phương, nhất là người đứng đầu; Lợi thế vị trí của Bắc Ninh ngay cạnh Hà Nội với cơ sở hạ tầng kỹ thuật, nhất là giao thông được xây dựng khá đồng bộ; Sự gắn kết với Trung ương thông qua những người Bắc Ninh đang làm việc và công tác ở Trung ương cũng như là những người có tầm ảnh hưởng; Môi trường văn hóa với

Bắc Ninh là cái tên được nhắc thường xuyên nhất về sự vươn lên trong thu hút FDI

nhiều làn điệu quan họ mượt mà và sự ôn hòa của thời tiết khí hậu.

Bốn yếu tố cơ bản tạo ra sự thành công của Bắc Ninh nhìn theo các nguyên lý phát triển địa phương là: *Thứ nhất*, chính là vị trí. *Thứ hai*, các doanh nhân công cộng hay tinh thần doanh nhân công cộng. Không chỉ với người đứng đầu mà một số người khác đã đóng vai trò hết sức quan trọng trong việc triển khai dự án. *Thứ ba*, là sự chung lưng đấu cật của chính quyền và doanh nghiệp, hay sự tham gia tích cực của đối tác có lợi ích dài hạn là chính các doanh nghiệp. Lợi ích của việc đầu tư hàng tỷ đô la là rất lớn, nên các doanh nghiệp mà đặc biệt là Samsung đã tham gia một cách tích cực và chủ động trong quá trình triển khai. *Cuối cùng*, chính là sự hình thành và ủng hộ của một liên minh rộng lớn với sự tham gia của các lãnh đạo và đội ngũ từ Trung ương đến địa phương và cả doanh nghiệp. Những điều này đã giúp Bắc Ninh trở thành điểm rất sáng chỉ sau chưa đầy một thập kỷ.

KẾT LUẬN

Từ những nghiên cứu trên và thực tế kết quả thành công trong phát triển kinh tế của các địa phương trong nước và quốc tế, cho thấy để phát triển kinh tế địa phương, trước hết phải có một bản quy hoạch chiến lược phát triển kinh tế địa phương rõ ràng, phải có cơ chế tốt để các doanh nghiệp tìm đến với địa phương, chọn vị trí phù hợp để phát triển dự án.

Lãnh đạo địa phương cần phải có quyết tâm cao cùng với doanh nghiệp chung lưng đấu cật để thực hiện ý tưởng. Bên cạnh đó, các địa phương cần chú trọng thu hút nguồn lực nhân tài, cũng như nghiên cứu phát triển và ứng dụng tạo ra những đột phá mới là không thể thiếu được trong phát triển kinh tế khu vực.

Tài liệu tham khảo:

- (1) Phạm Văn Bộ (2021), Năng cao năng lực cạnh tranh đô thị, Nhà xuất bản Xây dựng.
- (2) Huynh The Du, Nguyen Xuan Thanh, Do Thien Anh Tuan, Huynh Trung Dung (2015) Assessing Ho Chi Minh City's Competitiveness and Recommending Strategic Development to 2025 with a Vision to 2045, policy analysis presented to HCMC's leadership in August 2015.
- (3) Đài truyền hình Việt Nam VTV1: Đối thoại chính sách – Thương hiệu đô thị - tháng 4. 2016.
- (4) Nguyễn Hùng (2022), Quảng Ninh với "Một tâm, hai tuyến, đa chiều và hai mũi đột phá", <https://laodong.vn/infographic/quang-ninh-voi-mot-tam-hai-tuyen-da-chieu-va-hai-mui-dot-pha-1126585.lido>.
- (5) Bùi Tất Thắng (2017), Phát triển kinh tế bền vững và những vấn đề đặt ra đối với đầu tư công, https://mof.gov.vn/webcenter/portal/vclvcstc/pages_r/l/chi-tiet-tin?dDocName=MOFUCM117180.
- (6) World Bank (2002), "Local Economic Development – A Primer", December 2002.